

Ανωνυμοποιημένη έκδοση

Μετάφραση

C-659/20 - 1

Υπόθεση C-659/20

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

4 Δεκεμβρίου 2020

Αιτούν δικαστήριο:

Nejvyšší správní soud (Τσεχική Δημοκρατία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

25 Νοεμβρίου 2020

Αναιρεσείων:

ET

Αναιρεσίβλητο:

Ministerstvo životního prostředí

Δ Ι Α Τ Α Ξ Η

Το Nejvyšší správní soud (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο, Τσεχική Δημοκρατία) [...], στην υπόθεση του αναιρεσείοντος: **ET**, κατοίκου [...] Hradec Králové, [...] κατά του αναιρεσίβλητου **Ministerstvo životního prostředí** (Υπουργείου Περιβάλλοντος, Τσεχική Δημοκρατία), με έδρα [...] Πράγα 10, σχετικά με την προσφυγή κατά της απόφασης της 1ης Νοεμβρίου 2016 του αναιρεσίβλητου, αριθμός υπόθεσης 1329/550/16-Ba, [...] στη διαδικασία με αντικείμενο την αίτηση αναίρεσης του αναιρεσείοντος κατά της απόφασης της 30ής Μαΐου 2018 του Krajský soud v Hradci Králové (περιφερειακού δικαστηρίου Hradec Králové, Τσεχική Δημοκρατία) αριθμός υπόθεσης 30 A 37/2017-35,

διατάσσει τα ακόλουθα:

- I.** υ π ο β ά λ λ ε ι στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα κάτωθι προδικαστικά ερωτήματα:

1. Περιλαμβάνονται στη σύνθεση του «ζωικού κεφαλαίου αναπαραγωγής», κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) 865/2006 της Επιτροπής, της 4ης Μαΐου 2006, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 338/97 του Συμβουλίου για την προστασία των ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας με τον έλεγχο του εμπορίου τους, δείγματα που είναι γονείς των δειγμάτων που εκτρέφονται από συγκεκριμένο εκτροφέα, μολονότι αυτός ουδέποτε υπήρξε ούτε κύριος ούτε κάτοχός τους;
2. Σε περίπτωση που η απάντηση στο πρώτο ερώτημα συνεπάγεται ότι τα γονικά δείγματα δεν αποτελούν μέρος του ζωικού κεφαλαίου αναπαραγωγής, έχουν οι αρμόδιες αρχές που εξετάζουν την πλήρωση της προϋπόθεσης του άρθρου 54, σημείο 2, του κανονισμού (ΕΚ) 865/2006 της Επιτροπής, σχετικά με τη δημιουργία του ζωικού κεφαλαίου αναπαραγωγής σύμφωνα με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις και, ταυτόχρονα, δίχως αρνητικές επιπτώσεις για την επιβίωση των δειγμάτων σε άγρια κατάσταση, δικαίωμα ελέγχου της προέλευσης των εν λόγω γονικών δειγμάτων και εκτίμησης, στο πλαίσιο αυτό, του ζητήματος αν το ζωικό κεφάλαιο αναπαραγωγής δημιουργήθηκε σύμφωνα με τις αρχές του άρθρου 54, στοιχείο 2, του εν λόγω κανονισμού;
3. Κατά την εξέταση του ζητήματος αν πληρούται η προϋπόθεση του άρθρου 54, σημείο 2, του κανονισμού (ΕΚ) 865/2006 της Επιτροπής σχετικά με τη δημιουργία ζωικού κεφαλαίου αναπαραγωγής, σύμφωνα με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις και, ταυτόχρονα, δίχως αρνητικές επιπτώσεις για την επιβίωση των δειγμάτων σε άγρια κατάσταση, μπορούν να ληφθούν υπόψη άλλα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης (συγκεκριμένα, η καλή πίστη κατά την απόκτηση των δειγμάτων και η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ότι θα είναι δυνατή η εμπορία τυχόν απογόνων τους, καθώς και, ενδεχομένως, οι λιγότερο περιοριστικές νομοθετικές διατάξεις που ίσχυαν στην Τσεχική Δημοκρατία πριν από την προσχώρησή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση);

[...]

[σελ. 2 του πρωτοτύπου] Σ κ ε π τ ι κ ό

I. Αντικείμενο της κύριας δίκης

[1] Ο αναηρεσείων είναι εκτροφέας παπαγάλων. Στο πλαίσιο αυτής της δραστηριότητάς του, στις 21 Ιανουαρίου 2015 ζήτησε να χορηγηθεί παρέκκλιση από την απαγόρευση εμπορίας πέντε δειγμάτων παπαγάλων «Υάκινθος Μακάο» (*Anodorhynchus hyacinthius*), γεννηθέντων το 2014 στην εκμετάλλευση

αναπαραγωγής ζώων του αναιρεσειόντος. Βάσει των πορισμάτων της επιστημονικής αρχής, η διοικητική αρχή δεν έκανε δεκτή την αίτηση του αναιρεσειόντος.

[2] Στο πλαίσιο της διαδικασίας της χορήγησης παρέκκλισης, η διοικητική αρχή και η επιστημονική αρχή προέβησαν στις ακόλουθες διαπιστώσεις όσον αφορά την προέλευση των παπαγάλων τους οποίους αφορά η αίτηση του αναιρεσειόντος. Οι πρόγονοι δεύτερης γενιάς των παπαγάλων αυτών μεταφέρθηκαν στην Τσεχική Δημοκρατία από τον FU τον Ιούνιο του 1993 υπό ασυνήθεις περιστάσεις. Ένας υπήκοος Ουρουγουάης μετέφερε αυτούς και άλλους παπαγάλους στην Μπρατισλάβα, από όπου ταξίδεψε οδικώς με τον FU στην Τσεχική Δημοκρατία. Στα σύνορα, οι τελωνειακοί υπάλληλοι σταμάτησαν απροσδόκητα το όχημα και στη συνέχεια, δυνάμει διοικητικής απόφασης, αφαίρεσαν από τον FU το ζεύγος των παπαγάλων που ήταν πρόγονοι δεύτερης γενιάς (στο εξής: αρχικοί παπαγάλοι ή αρχικό ζεύγος παπαγάλων ή αρχικό ζεύγος). Ωστόσο, η διοικητική αυτή απόφαση ακυρώθηκε από το Vrchní soud v Praze (εφετείο Πράγας, Τσεχική Δημοκρατία) το 1996. Στη συνέχεια, η διοικητική αρχή περάτωσε τη διαδικασία και επέστρεψε τους παπαγάλους στον FU. Αργότερα, ο GV δανείστηκε αυτό το αρχικό ζεύγος παπαγάλων, το οποίο γέννησε το 2000 το ζεύγος των γονέων παπαγάλων, δηλαδή αδελφό και αδελφή από την ίδια ωτοκία (το αρχικό ζεύγος παπαγάλων μετά την εκτροφή των νέων επεστράφη στον FU, ο οποίος στη συνέχεια το παρέδωσε στον ζωολογικό κήπο του Zlín). Ο αναιρεσειών απέκτησε το ζεύγος των γονέων από τον GV (στον διοικητικό φάκελο δεν περιεχόταν τίτλος αγοράς αστικού δικαίου, αλλά το κύρος της μεταβίβασης του δικαιώματος κυριότητας ουδόλως αμφισβητήθηκε).

[3] Η επιστημονική αρχή αναγνώρισε την απόκτηση των παπαγάλων από τον αναιρεσειόντα το 2000 ως δημιουργία ζωικού κεφαλαίου αναπαραγωγής και εξέτασε αν, κατ' αυτόν τον τρόπο, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει ο αποκτών, συγκεκριμένα, από το άρθρο 54, σημείο 2, του κανονισμού (ΕΚ) 865/2006 της Επιτροπής, της 4ης Μαΐου 2006, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 338/97 του Συμβουλίου για την προστασία των ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας με τον έλεγχο του εμπορίου τους, σύμφωνα με το οποίο το ζωικό κεφάλαιο αναπαραγωγής θα πρέπει να «δημιουργήθηκε σύμφωνα με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις κατά την απόκτηση και δίχως αρνητικές επιπτώσεις για την επιβίωση των εν λόγω ειδών σε άγρια κατάσταση». Κατά την εξέταση του ζητήματος αν πληρούνται οι όροι αυτοί, η επιστημονική αρχή διαπίστωσε ότι η δημιουργία ζωικού κεφαλαίου δεν πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις νομοθετικές διατάξεις και, ως εκ τούτου, δεν ενέκρινε τη χορήγηση παρέκκλισης, διότι τα πιστοποιητικά καταχώρισης των αρχικών παπαγάλων του 1998 περιείχαν διάφορες παρατυπίες, και ειδικότερα, το έτος 1996 -που αναφέρεται ως έτος απόκτησης (των δειγμάτων)- δεν ανταποκρίνεται στον κωδικό των πιστοποιητικών καταχώρισης, επειδή ο κωδικός αυτός χορηγούνταν αποκλειστικά σε δείγματα που είχαν αποκτηθεί πριν από το 1992, ενώ, επιπλέον, τα πιστοποιητικά αυτά δεν περιλάμβαναν καμία πληροφορία για την προέλευση των δειγμάτων. Η επιστημονική αρχή προσέθεσε ότι σε πολλές

άλλες περιπτώσεις είχε διατυπώσει αντιρρήσεις κατά της χορήγησης παρέκκλισης για απογόνους προερχόμενους από το ίδιο ζεύγος προγόνων δεύτερης γενιάς.

[4] Προκειμένου να λάβει την απόφασή της, η διοικητική αρχή στηρίχθηκε στην προαναφερθείσα θέση της επιστημονικής αρχής και δεν χορήγησε την παρέκκλιση. Ο αναιρεσείων άσκησε διοικητική προσφυγή κατά της απόφασης αυτής. Συγκεκριμένα, ο αναιρεσείων προσήψε στη διοικητική αρχή ότι δέχτηκε εσφαλμένο ορισμό του ζωικού κεφαλαίου αναπαραγωγής. Κατά την άποψή του, το ζωικό κεφάλαιο αναπαραγωγής αποτελείται αποκλειστικά από ζεύγη γονέων και απογόνους, οπότε η διοικητική αρχή δεν έπρεπε να εξετάσει την προέλευση των αρχικών παπαγάλων. Το δευτεροβάθμιο διοικητικό όργανο (το οποίο, σύμφωνα με τις διατάξεις του εθνικού δικαίου, είναι το αναιρεσίβλητο) δεν συμμερίστηκε την επιχειρηματολογία αυτή. Έκρινε ότι κρίσιμος για την εκτίμηση του τρόπου δημιουργίας του ζωικού κεφαλαίου αναπαραγωγής είναι ο τρόπος απόκτησης του πρώτου αναπαραχθέντος ζεύγους. Ο αναιρεσείων ουδέποτε απέδειξε την προέλευσή του, με αποτέλεσμα να μην του χορηγηθεί η παρέκκλιση.

[5] Στη συνέχεια, ο αναιρεσείων άσκησε προσφυγή κατά της απόφασης του αναιρεσίβλητου ενώπιον του Krajský soud v Hradci Králové (περιφερειακού δικαστηρίου Hradec Králové).

[6] Το περιφερειακό δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή. Έκρινε, κατ' αρχάς, ότι η εμπορία των παπαγάλων του είδους *Anodorhynchus* απαγορεύεται και μπορεί να επιτραπεί μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Οι προϋποθέσεις της χορήγησης παρέκκλισης (από την απαγόρευση εμπορίας) καθορίζονται στο άρθρο 54 του κανονισμού (ΕΚ) 865/2006 της Επιτροπής. Οι εν λόγω προϋποθέσεις θα πρέπει [σελ. 3 του πρωτοτύπου] να πληρούνται σωρευτικά, η δε διοικητική αρχή θα πρέπει να διαπιστώνει τη συνδρομή τους βάσει των στοιχείων του αιτούντος, και ως εκ τούτου τα πραγματικά και νομικά περιστατικά πρέπει να προσδιορίζονται με βεβαιότητα. Στην υπό κρίση υπόθεση, το αντικείμενο της διαφοράς ήταν η πλήρωση της προϋπόθεσης του άρθρου 54, σημείο 2, του κανονισμού αυτού, σύμφωνα με το οποίο ο αιτών πρέπει να αποδείξει ότι (1) το ζωικό κεφάλαιο αναπαραγωγής δημιουργήθηκε σύμφωνα με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις κατά την απόκτηση και (2) [...] δίχως αρνητικές επιπτώσεις για την επιβίωση των εν λόγω ειδών σε άγρια κατάσταση. Κατά την άποψη του δικαστηρίου, ο αναιρεσείων δεν πληροί καμία από τις δύο επιμέρους προϋποθέσεις, διότι, σύμφωνα με λεπτομερείς διαπιστώσεις της διοικητικής αρχής, το αρχικό ζεύγος παπαγάλων μεταφέρθηκε στην Τσεχική Δημοκρατία τον Ιούνιο του 1993 υπό εξαιρετικά ασυνήθεις περιστάσεις. Την περίοδο εκείνη ίσχυε στην Τσεχική Δημοκρατία η σύμβαση CITES (η Τσεχική και Σλοβακική Ομοσπονδιακή Δημοκρατία προσχώρησε σε αυτήν στις 18 Μαΐου 1992), η οποία ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο από την 1η Ιουνίου 1992 δυνάμει του zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (νόμου 114/1992 περί της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και του τοπίου), και από την 1η Απριλίου 1997 δυνάμει του zákona č. 16/1997 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohroženýh druhu (νόμου 16/1997 περί των προϋποθέσεων εισαγωγής και εξαγωγής ειδών που απειλούνται με εξαφάνιση). Επομένως, υπό το πρίσμα των διατάξεων

μεταφοράς της σύμβασης CITES στο εθνικό δίκαιο, η εξέταση της προέλευσης του ζωικού κεφαλαίου αναπαραγωγής είναι επιτρεπτή μέχρι το αρχικό ζεύγος παπαγάλων. Επομένως, το ζωικό κεφάλαιο αναπαραγωγής κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) 865/2006 της Επιτροπής αποτελείται από το σύνολο των τριών γενεών, εφόσον πρόκειται για ζώα τα οποία χρησιμοποιούνται για αναπαραγωγικούς σκοπούς στο έδαφος της Τσεχικής Δημοκρατίας κατά τη διαδικασία της αναπαραγωγής.

[7] Ο αναιρεσείων άσκησε αναίρεση κατά της απόφασης του περιφερειακού δικαστηρίου ενώπιον του Nejvyšší správní soud (Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου, Τσεχική Δημοκρατία). Ο αναιρεσείων θεώρησε εσφαλμένη τη νομική κρίση του περιφερειακού δικαστηρίου ως προς το γεγονός ότι το ζωικό κεφάλαιο αναπαραγωγής αποτελούνταν από συγκεκριμένα δείγματα, τους πρόγονους πρώτης (γονείς) και δεύτερης γενιάς, δεδομένου ότι πρόκειται για ζώα επιχείρησης αναπαραγωγής ζώων στην Τσεχική Δημοκρατία που χρησιμοποιούνται για αναπαραγωγικούς σκοπούς. Επί της βάσης αυτής έκρινε το πρωτοβάθμιο δικαστήριο ότι οι διοικητικές αρχές έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν την απόδειξη της προέλευσης του αρχικού ζεύγους παπαγάλων. Κατά τον αναιρεσείοντα, η ερμηνεία αυτή του επιβάλλει αδικαιολόγητο βάρος απόδειξης. Κατ' αρχάς, είναι εσφαλμένη διότι το ζωικό κεφάλαιο αναπαραγωγής κατά την έννοια του εν λόγω κανονισμού περιλαμβάνει όλα τα ζώα της επιχείρησης αναπαραγωγής ζώων του αναιρεσείοντος που χρησιμοποιούνται για αναπαραγωγικούς σκοπούς (και επομένως όχι τους προγόνους τους που προέρχονται από άλλες επιχειρήσεις αναπαραγωγής ζώων, ενδεχομένως από άλλους εκτροφείς, όπως είναι οι πρόγονοι δεύτερης γενιάς). Ο αναιρεσείων εξήγαγε το συμπέρασμα αυτό από το άρθρο 1, σημείο 3, του κανονισμού (ΕΚ) 865/2006 της Επιτροπής, σύμφωνα με το οποίο «ως “ζωικό κεφάλαιο αναπαραγωγής” νοούνται όλα τα ζώα που κατά τη διαδικασία της αναπαραγωγής, χρησιμοποιούνται για τους αναπαραγωγικούς σκοπούς». Επομένως, κατά τον αναιρεσείοντα, ως διαδικασία αναπαραγωγής, εμπίπτουσα στον εν λόγω ορισμό, μπορεί να θεωρηθεί κάθε διαδικασία αναπαραγωγής στην Τσεχική Δημοκρατία, αλλά πάντοτε μόνο μία συγκεκριμένη. Ο ίδιος ο αναιρεσείων απέκτησε νομίμως το ζεύγος των γονέων, οπότε συντρέχει δυσανάλογη προσβολή του δικαιώματός του ιδιοκτησίας και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του.

[8] Το αναιρεσίβλητο, με τις παρατηρήσεις του επί της αίτησης αναίρεσης, αμφισβήτησε τα αιτήματα του αναιρεσείοντος όσον αφορά την ερμηνεία της έννοιας του ζωικού κεφαλαίου αναπαραγωγής. Επέστησε την προσοχή στη διατύπωση του άρθρου 54, σημείο 2, του κανονισμού (ΕΚ) 865/2006 της Επιτροπής, το οποίο χρησιμοποιεί τον όρο «δημιουργία» του ζωικού κεφαλαίου αναπαραγωγής σύμφωνα με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις σε συγκεκριμένη περίοδο. Επομένως, η έννοια της δημιουργίας αναφέρεται σαφώς στο παρελθόν και ταυτόχρονα στην αρχή της γραμμής αναπαραγωγής. Δεδομένου ότι οι αρχικοί παπαγάλοι, τους οποίους αφορά η αίτηση του αναιρεσείοντος, αποκτήθηκαν κατά πάσα πιθανότητα παρανόμως, η διοικητική αρχή, κατόπιν διαβούλευσης με την επιστημονική αρχή, δεν μπορούσε να διαπιστώσει τη νομιμότητα της δημιουργίας του ζωικού κεφαλαίου αναπαραγωγής. Το αναιρεσίβλητο ανέφερε, επιπλέον, ότι

ο ορισμός του ζωικού κεφαλαίου ήταν δευτερεύουσας σημασίας και ότι κρίσιμος ήταν ο τρόπος δημιουργίας του ζωικού κεφαλαίου.

[9] Ως προς το βάρος απόδειξης, το αναιρεσίβλητο επισήμανε τη γενική απαγόρευση εμπορίας των συγκεκριμένων ζώων. Για τον λόγο αυτό, οποιαδήποτε εξαίρεση από την ως άνω απαγόρευση πρέπει να ερμηνεύεται στενά. Ο κύριος δεν υποχρεούται να αποδείξει την προέλευση των προγόνων δεύτερης γενιάς για τις ανάγκες της επιχείρησης αναπαραγωγής ζώων. Η υποχρέωση αυτή του επιβάλλεται μόνον αν σκοπεύει να διαθέσει στο εμπόριο νέες γενεές. Για τη χορήγηση παρέκκλισης, κεφαλαιώδους σημασίας είναι η θέση της επιστημονικής αρχής, η οποία σύμφωνα με πάγια πρακτική εξετάζει την προέλευση των προγόνων δεύτερης γενιάς, κατά κοινή πρακτική στην Ένωση. Η αντίθετη προσέγγιση που προτείνει ο αναιρεσείων καταλήγει σε εύκολη νομιμοποίηση της αναπαραγωγής ζώων βάσει δειγμάτων που λαμβάνονται από το φυσικό τους περιβάλλον. Τα τελευταία αυτά θα μπορούσαν εύκολα να χρησιμεύσουν για την αναπαραγωγή ζώων, οι μελλοντικές γενεές των οποίων θα μπορούσαν ανεμπόδιστα να αποτελέσουν αντικείμενο εμπορίας. Όσον αφορά τον σκοπό της σύμβασης CITES, μολονότι το αναιρεσίβλητο αναγνωρίζει ορισμένα πλεονεκτήματα της νόμιμης αναπαραγωγής ζώων (τον περιορισμό της πίεσης για τη λήψη ζώων προερχομένων από το φυσικό τους περιβάλλον), εντούτοις πρέπει να πρόκειται για ζωικό κεφάλαιο αναπαραγωγής νομίμως δημιουργηθέν. Όσον αφορά το δικαίωμα κυριότητας, το αναιρεσίβλητο επισήμανε ότι τούτο δεν αποτελεί το πρωταρχικό ζήτημα εν προκειμένω και δεν αμφισβητεί το αίτημα ως προς το νόμιμο δικαίωμα κυριότητας επί των αρχικών παπαγάλων ή των παπαγάλων τους οποίους αφορά η αίτηση του αναιρεσειόντος. Το δικαίωμα κυριότητας του αναιρεσειόντος δεν θίγεται αυτό καθαυτό, αλλά περιορίζεται και μόνον υπό προϋποθέσεις.

[σελ. 4 του πρωτοτύπου]

II. Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης και του εθνικού δικαίου

[10] Οι θεμελιώδεις αρχές της προστασίας του περιβάλλοντος στην Ευρωπαϊκή Ένωση διέπονται από το πρωτογενές δίκαιο. Κατά το άρθρο 191, παράγραφος 2, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η πολιτική της Ένωσης στον τομέα του περιβάλλοντος «αποβλέπει σε υψηλό επίπεδο προστασίας και λαμβάνει υπόψη την ποικιλομορφία των καταστάσεων στις διάφορες περιοχές της Ένωσης. Στηρίζεται στις αρχές της προφύλαξης και της προληπτικής δράσης, της επανόρθωσης των καταστροφών του περιβάλλοντος, κατά προτεραιότητα στην πηγή, καθώς και στην αρχή “ο ρυπαίνων πληρώνει”».

[11] Εντούτοις, οι κανόνες του δικαίου της Ένωσης για το εμπόριο ειδών που απειλούνται με εξαφάνιση προέρχονται από τη σύμβαση CITES. Οι θεμελιώδεις αρχές της σύμβασης CITES μεταφέρθηκαν με τον κανονισμό (ΕΚ) 338/97 του Συμβουλίου (στο εξής: **κανονισμός για την προστασία των ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας**). Σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 1, του εν λόγω

κανονισμού, απαγορεύεται η εμπορία των ζώων που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Α (σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, το παράρτημα Α αντιστοιχεί στο παράρτημα Ι της σύμβασης CITES). Στην κατηγορία των ζώων αυτών ανήκει και το είδος παπαγάλου *Anodorhynchus*.

[12] Ωστόσο, η απαγόρευση αυτή δεν είναι απόλυτη και μπορούν να προβλεφθούν παρεκκλίσεις από αυτήν για τους λόγους που παρατίθενται στο άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού για την προστασία των ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας. Στο πλαίσιο των υποβληθέντων ερωτημάτων, καθοριστικής σημασίας είναι η παρέκκλιση που προβλέπεται στο στοιχείο δ' της εν λόγω ρύθμισης:

«3. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις άλλης κοινοτικής νομοθεσίας για τη διατήρηση της άγριας πανίδας και χλωρίδας, είναι δυνατές παρεκκλίσεις από τις απαγορεύσεις της παραγράφου 1 υπό την προϋπόθεση ότι το διαχειριστικό όργανο του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκονται τα δείγματα χορηγεί σχετικό πιστοποιητικό, το οποίο εκδίδεται κατά περίπτωση όταν τα δείγματα:

[...]

δ) είναι δείγματα ζωικού είδους που γεννήθηκαν και εκτράφηκαν εν αιχμαλωσία ή δείγματα φυτικού είδους που έχουν αναπαραχθεί τεχνητός, ή μέρος ή προϊόν που έχει ληφθεί από αυτά τα δείγματα [...].»

[13] Λεπτομερέστερες προϋποθέσεις χορήγησης των εν λόγω παρεκκλίσεων καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) 865/2006 της Επιτροπής για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 338/97 του Συμβουλίου (στο εξής: **εκτελεστικός κανονισμός**). Η χορήγηση των παρεκκλίσεων σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού για την προστασία των ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας εξειδικεύτηκε στο άρθρο 59, παράγραφος 2, του εκτελεστικού κανονισμού:

«2. Χορηγείται παρέκκλιση για τα δείγματα που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 στοιχείο δ), του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 338/97 εφόσον το αρμόδιο διαχειριστικό όργανο, σε συνεργασία με αρμόδια επιστημονική αρχή, διαπιστώσει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 48 του παρόντος κανονισμού και τα δείγματα γεννήθηκαν και εκτράφηκαν σε αιχμαλωσία ή έχουν αναπαραχθεί τεχνητός σύμφωνα με τα άρθρα 54, 55 και 56 του παρόντος κανονισμού.»

[14] Στο πλαίσιο της ως άνω διάταξης, στην υπό κρίση υπόθεση έχει επίσης σημασία, κατ' αρχήν, το άρθρο 54 του εκτελεστικού κανονισμού (το άρθρο 48 περιλαμβάνει μόνον τον γενικό κανόνα για τα πιστοποιητικά απαλλαγής, το άρθρο 55 εξουσιοδοτεί τις αρμόδιες αρχές να επιβεβαιώνουν την καταγωγή των δειγμάτων μέσω ανάλυσης ιστών και το άρθρο 56 αφορά τα φυτικά είδη) και συγκεκριμένα το άρθρο 54, σημείο 2, του οποίου οι προϋποθέσεις δεν πληρούνται, κατά τις διαπιστώσεις των τσεχικών διοικητικών αρχών:

« Άρθρο 54

Δείγματα ζωικών ειδών που γεννήθηκαν και εκτράφηκαν σε αιχμαλωσία

Με την επιφύλαξη του άρθρου 55, ένα δείγμα ζωικού είδους θεωρείται ότι γεννήθηκε και εκτράφηκε σε αιχμαλωσία μόνον εφόσον το αρμόδιο διαχειριστικό όργανο σε συνεργασία με την αρμόδια επιστημονική αρχή του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους διαπιστώσει ότι:

1. το δείγμα είναι απόγονος ή προέρχεται από απόγονο που έχει γεννηθεί ή παραχθεί με άλλο τρόπο σε ελεγχόμενο περιβάλλον:

α) είτε από γονείς που ζευγάρωσαν ή οι γαμέτες των οποίων μεταφέρθηκαν με διαφορετικό τρόπο σε ελεγχόμενο περιβάλλον, εάν η αναπαραγωγή είναι σεξουαλική·

β) είτε από γονείς που βρίσκονταν σε ελεγχόμενο περιβάλλον όταν άρχισε η ανάπτυξη των απογόνων, εάν η αναπαραγωγή είναι ασεξουαλική·

[σελ. 5 του πρωτοτύπου] 2) το ζωικό κεφάλαιο αναπαραγωγής δημιουργήθηκε σύμφωνα με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις κατά την απόκτηση και δίχως αρνητικές επιπτώσεις για την επιβίωση των εν λόγω ειδών σε άγρια κατάσταση·

3) το ζωικό κεφάλαιο αναπαραγωγής διατηρείται χωρίς εισαγωγή δειγμάτων από άγρια κατάσταση, εξαιρουμένης της περιστασιακής προσθήκης ζώων, αυγών ή γαμετών, σύμφωνα με τις ισχύουσες εν προκειμένω νομοθετικές διατάξεις και κατά τρόπο που δεν είναι επιζήμιος για την επιβίωση των εν λόγω ειδών σε άγρια κατάσταση για τους ακόλουθους μόνο σκοπούς:

α) για να εμποδιστούν ή να απαλειφθούν οι επιπτώσεις από την εκφυλιστική αναπαραγωγή δι' ενδογαμίας οπότε και το μέγεθος των εν λόγω προσθηκών καθορίζεται από την ανάγκη για νέο γενετικό υλικό·

β) για να διατεθούν κατασχεθέντα ζώα σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 338/97·

γ) για να χρησιμοποιηθεί, κατ' εξαίρεση, ως ζωικό κεφάλαιο για αναπαραγωγικούς σκοπούς·

4. το ζωικό κεφάλαιο αναπαραγωγής έχει παράσχει απογόνους δεύτερης ή επόμενης γενεάς (F2, F3 κ.λπ.) σε ελεγχόμενο περιβάλλον ή αποτελεί αντικείμενο διαχείρισης που αποδεδειγμένα εξασφαλίζει την παραγωγή απογόνων δεύτερης γενεάς σε ελεγχόμενο περιβάλλον.»

[15] Ο ορισμός του ζωικού κεφαλαίου αναπαραγωγής περιλαμβάνεται στο άρθρο 1, σημείο 3, του εκτελεστικού κανονισμού: «ως “ζωικό κεφάλαιο αναπαραγωγής” νοούνται όλα τα ζώα σε επιχείρηση αναπαραγωγής ζώων που χρησιμοποιούνται για τους αναπαραγωγικούς σκοπούς».

[16] Η εθνική νομοθεσία έχει περιορισμένη μόνον εφαρμογή εν προκειμένω και, κατ' αρχάς, ορίζει τις διοικητικές αρχές που εφαρμόζουν το ανωτέρω παρατιθέμενο δίκαιο της Ένωσης. Οι αρχές αυτές καθορίζονται στον zákon č. 100/2004 Sb., o obchodování s ohroženými druhy (νόμο 100/2004 για το εμπόριο ειδών που απειλούνται με εξαφάνιση). Σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 3, του νόμου αυτού, η krajský úřad (περιφερειακή αρχή, Τσεχική Δημοκρατία) αποτελεί τη διοικητική αρχή για τη χορήγηση παρεκκλίσεων από την απαγόρευση ορισμένων εμπορικών δραστηριοτήτων (εμπορίου ειδών που απειλούνται με εξαφάνιση). Σύμφωνα με το άρθρο 27 του νόμου αυτού, η επιστημονική αρχή, κατά την έννοια των ανωτέρω αναφερόμενων κανονισμών και της σύμβασης CITES, είναι στην Τσεχική Δημοκρατία ο Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky (οργανισμός για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και του τοπίου της Τσεχικής Δημοκρατίας, Τσεχική Δημοκρατία), ο οποίος αποτελεί κρατική οργανωτική μονάδα, υπαγόμενη στο Ministerstvo životního prostředí (υπουργείο περιβάλλοντος). Επομένως, η Krajský úřad (περιφερειακή αρχή) επιτελεί τη λειτουργία της διοικητικής αρχής που περιγράφεται στο προηγούμενο τμήμα και εξέδωσε, βάσει της θέσης του Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky (οργανισμού για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και του τοπίου της Τσεχικής Δημοκρατίας), την πρωτοβάθμια διοικητική απόφαση. Σύμφωνα με τις γενικές αρχές της τσεχικής διοικητικής δικονομίας, κατά της διοικητικής αυτής απόφασης μπορεί να ασκηθεί διοικητική προσφυγή ενώπιον του Ministerstvo životního prostředí (Υπουργείου Περιβάλλοντος), το οποίο λειτούργησε ως δευτεροβάθμιο διοικητικό όργανο και ενήργησε εξ ονόματος των διοικητικών αρχών ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων.

III. Ανάλυση των υποβαλλόμενων προδικαστικών ερωτημάτων

[17] Το Nejvyšší správní soud (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) κατά την εξέταση της αίτησης αναίρεσης έκρινε, κατ' αρχάς, ότι η υπόθεση αφορά την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, ότι δεν υπάρχει μέχρι σήμερα σχετική νομολογία του Δικαστηρίου και ότι δεν πρόκειται για ζήτημα το οποίο να μπορεί να επιλυθεί σαφώς με συστηματική ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, ώστε να μην παραμένει περιθώριο για εύλογη αμφιβολία (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της 6ης Οκτωβρίου 1982, CILFIT, C-283/81, EU:C:1982:335). Επομένως, το Nejvyšší správní soud (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) υποχρεούται να υποβάλει προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο, σύμφωνα με το άρθρο 267 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

[18] Αφενός, το Nejvyšší správní soud (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) εκτιμά ότι οι διάδικοι (της κύριας δίκης) δεν διαφωνούν ούτε ως προς την προβληματική προέλευση της γενιάς των αρχικών παπαγάλων ούτε ως προς τη γέννηση το 2000 του ζεύγους των γονέων σε αιχμαλωσία στην Τσεχική Δημοκρατία και τη νόμιμη απόκτησή τους από τον αναιρεσιόντα. Ωστόσο, σύμφωνα με το αναιρεσίβλητο, η προβληματική προέλευση του ζεύγους των αρχικών παπαγάλων «βαρύνει» τις ακόλουθες γενεές, ενώ, αντιθέτως, κατά τον αναιρεσιόντα, το εν λόγω «στίγμα»

εξαλείφθηκε κατά τον χρόνο της απόκτησης [των δειγμάτων] στη δική του επιχείρηση αναπαραγωγής ζώων. Αφετέρου, ο αναιρεσείων δεν αμφισβητεί ούτε τη νομική εκτίμηση ότι για το αρχικό ζεύγος παπαγάλων εφαρμόζεται η σύμβαση CITES και οι σχετικές με αυτήν διατάξεις ούτε τις δυσμενείς συνέπειες που απορρέουν από την εφαρμογή των διατάξεων αυτών στο αρχικό ζεύγος παπαγάλων. Ωστόσο, ο αναιρεσείων διατείνεται ότι οι συνέπειες αυτές δεν αφορούν τα εν λόγω δείγματα, τούτο δε για δύο κύριους λόγους. Πρώτον, λόγω της ερμηνείας της έννοιας του ζωικού κεφαλαίου αναπαραγωγής, το οποίο αποτελείται, κατά τον αναιρεσείοντα, μόνο από δείγματα που του ανήκουν, οπότε η προέλευση του αρχικού ζεύγους σε καμία περίπτωση δεν θα έπρεπε να ληφθεί υπόψη από τις διοικητικές αρχές. Δεύτερον, λόγω της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του αναιρεσείοντος. Ο αναιρεσείων απέκτησε νομίμως τα δείγματα [σελ. 6 του πρωτοτύπου] και κατά την απόκτηση των παπαγάλων δεν είχε καμία αμφιβολία για την προέλευση του αρχικού ζεύγους, καθόσον αυτό είχε επιστραφεί στον τότε κύριο δυνάμει δικαστικής απόφασης.

[19] Η ερμηνεία της έννοιας του ζωικού κεφαλαίου αναπαραγωγής οδήγησε το Nejvyšší správní soud (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) στην υποβολή του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος. Το επιχείρημα του αναιρεσείοντος στηρίζεται στη γραμματική ερμηνεία του άρθρου 1, σημείο 3, του εκτελεστικού κανονισμού, σύμφωνα με το οποίο κρίσιμα είναι όλα τα ζώα που κατά τη διαδικασία της αναπαραγωγής χρησιμοποιούνται για τους αναπαραγωγικούς σκοπούς. Αντιθέτως, το αναιρεσίβλητο επικαλείται τη γενική απαγόρευση εμπορίας των εν λόγω παπαγάλων και τις αρνητικές συνέπειες υπό τη μορφή της εύκολης νομιμοποίησης της αναπαραγωγής ζώων μέσω της χρήσης δειγμάτων αποκτηθέντων υπό συνθήκες αμφίβολης νομιμότητας (θα αρκούσε η «διάσπαση» της γραμμής με τη μεταβίβαση των απογόνων). Το Nejvyšší správní soud (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) εκτιμά ότι ο ορισμός του ζωικού κεφαλαίου αναπαραγωγής είναι σχετικά σαφής και, στο στάδιο αυτό, συντάσσεται περισσότερο με την άποψη του αναιρεσείοντος. Αφετέρου, το αιτούν δικαστήριο δεν αποδίδει υπερβολική σημασία στον ορισμό του ζωικού κεφαλαίου αναπαραγωγής (στο πλαίσιο αυτό, βλ. την ανάλυση των λοιπών προδικαστικών ερωτημάτων κατωτέρω). Κατόπιν τούτου, πρέπει να δοθεί προσοχή στη δομή των επιμέρους προδικαστικών ερωτημάτων. Αν το Δικαστήριο δεχθεί τον ευρύ ορισμό του ζωικού κεφαλαίου αναπαραγωγής και το αρχικό ζεύγος παπαγάλων «αμφίβολης» προέλευσης ως αναπόσπαστο μέρος του, το δεύτερο ερώτημα καθίσταται άνευ σημασίας. Παράλληλα, η απάντηση αυτή δεν αναιρεί τη σημασία του τρίτου ερωτήματος. [...]

[20] Αν, αντιθέτως, το Δικαστήριο δεχθεί μια στενότερη ερμηνεία του ζωικού κεφαλαίου αναπαραγωγής, ώστε το αρχικό ζεύγος παπαγάλων να μην εμπίπτει σ' αυτή την έννοια, θα πρέπει να δοθεί απάντηση στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα. Βάσει της θέσης της επιστημονικής αρχής, οι διοικητικές αρχές δεν χορήγησαν παρέκκλιση στον αναιρεσείοντα επικαλούμενες το άρθρο 54, σημείο 2, του εκτελεστικού κανονισμού, σύμφωνα με το οποίο πρέπει να εξεταστεί η «δημιουργία» του ζωικού κεφαλαίου αναπαραγωγής. Ο αναιρεσείων συνδέει τη δημιουργία αυτή με την απόκτηση των δειγμάτων της γενιάς των γονέων, η οποία

πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 54, σημείο 2, του εκτελεστικού κανονισμού (σύμφωνα με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις και δίχως αρνητικές επιπτώσεις για την επιβίωση των εν λόγω ειδών σε άγρια κατάσταση). Το αναιρεσίβλητο δεν αμφισβητεί ότι το ζεύγος των γονέων αποκτήθηκε νομίμως από τον αναιρεσειόντα. Κατά τη γνώμη του ωστόσο, η έννοια της «δημιουργίας» πρέπει να ανατρέχει στην αρχή της γραμμής αναπαραγωγής.

[21] Το Nejvyšší správní soud (Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο) διακρίνει δύο δυνατότητες ερμηνείας. Αφενός, η έννοια της «δημιουργίας» ενός ζωικού κεφαλαίου αναπαραγωγής μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι συνδέεται με την εξέταση της γραμμής των προγόνων των παπαγάλων τους οποίους αφορά η αίτηση του αναιρεσειόντος. Η ερμηνεία αυτή θα μπορούσε σίγουρα να θεωρηθεί ότι ευσταθεί και στο πλαίσιο πιο σύνθετης ερμηνείας, διότι εμποδίζει την εύκολη νομιμοποίηση των «αμφίβολων» αναπαραγωγών ζώων μέσω (ενδεχομένως εικονικών) μεταβιβάσεων, δηλαδή καταστάσεων στις οποίες ο εκτροφέας θα μεταβίβαζε τα δείγματα σε άλλο πρόσωπο, το οποίο θα ασχολούνταν με την αναπαραγωγή επόμενων γενεών (στην πραγματικότητα, ή ενεργώντας απλώς ως «εικονικός» κύριος), ώστε να εξαλειφθεί το «στίγμα» της προέλευσης των δειγμάτων αυτών. Ωστόσο, από την άλλη πλευρά μια τέτοια ερμηνεία θα μπορούσε να θεωρηθεί αντίθετη προς την υφιστάμενη νομοθετική ρύθμιση. Επί του παρόντος, τα δείγματα ζώων που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Α του κανονισμού για την προστασία των ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας δεν είναι δυνατόν να αποκτηθούν νομίμως στην Ένωση δίχως τη χορήγηση παρέκκλισης. Κατά συνέπεια, στην Ένωση δεν είναι δυνατή η «εικονική» μεταβίβαση, διότι σε μια τέτοια περίπτωση δεν θα χορηγούνταν παρέκκλιση. Επομένως, η εξέταση της αρχής της γραμμής αναπαραγωγής δεν έχει πρακτική σημασία στην Ένωση και πρέπει μάλλον, από συστηματική άποψη, να γίνει δεκτή η ερμηνεία που συνδέει αποκλειστικά τη «δημιουργία» με συγκεκριμένη επιχείρηση αναπαραγωγής ζώων. Μια τέτοια προσέγγιση θα ευνοούσε αδιαμφισβήτητα την αντιμετώπιση ασυνήθιστων καταστάσεων, όπως η προκειμένη. Ο αναιρεσειών απέκτησε νομίμως τους παπαγάλους κατά την περίοδο πριν από την προσχώρηση της Τσεχικής Δημοκρατίας στην Ένωση, όταν δεν ήταν αναγκαία η χορήγηση παρέκκλισης για την κατοχή δειγμάτων στην εθνική επικράτεια και, ως εκ τούτου, απέκτησε δικαιολογημένη εμπιστοσύνη, η οποία θα θιγόταν σε περίπτωση διαφορετικής ερμηνείας. Επιπλέον, αν γινόταν δεκτή η πρώτη από τις συνέπειες της ερμηνείας, θα έπρεπε να προβλέπεται και το πόσο μακριά στο παρελθόν θα πρέπει να εξετάζεται η δημιουργία του ζωικού κεφαλαίου αναπαραγωγής, πράγμα που μπορεί να επιβάλλει μη ρεαλιστικές απαιτήσεις στους κυρίως προστατευόμενων ζώων. Εν προκειμένω, πρόκειται για περίπτωση στην οποία η παράνομη απόκτηση του αρχικού ζεύγους παπαγάλων έλαβε χώρα πάνω από 20 έτη πριν από τη γέννηση των υπό εξέταση δειγμάτων, ενώ στη συνέχεια τα ζεύγη των προγόνων δεύτερης γενιάς και πρώτης γενιάς κατέχονταν νομίμως.

[22] Το τρίτο προδικαστικό ερώτημα αφορά το ζήτημα αν είναι δυνατή η εξέταση ενδεχομένων μεμονωμένων περιστάσεων και, αν ναι, τι είδους. Ο αναιρεσειών και οι διοικητικές αρχές δεν διαφωνούν ότι εν προκειμένω δεν

υπήρξε «εικονική» απόκτηση (δειγμάτων) και ότι το ζεύγος των γονέων αποκτήθηκε νόμιμα το 2000. Στο πλαίσιο αυτό υπενθυμίζεται ότι, παρόλο που κατά τη χρονική εκείνη περίοδο ίσχυε στην Τσεχική Δημοκρατία η σύμβαση CITES [σελ. 7 του πρωτοτύπου], η οποία ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με τον νόμο č.16/1997 Sb., o podmínkách dovozu a vývozu ohrožených druhů (νόμο 16/1997 περί των προϋποθέσεων εισαγωγής και εξαγωγής ειδών που απειλούνται με εξαφάνιση), ο νόμος αυτός δεν απαιτούσε την έκδοση πιστοποιητικών σύμφωνα με τη σύμβαση CITES σε περίπτωση εθνικών μεταβιβάσεων (δειγμάτων). Στην περίπτωση αυτή, υπήρξε «μόνον» επίσημος έλεγχος των δειγμάτων και καταχώρισή τους. Η εθνική αυτή ρύθμιση ήταν σύμφωνη με τη σύμβαση CITES, η οποία αποσκοπεί, πρωτίστως, στη ρύθμιση του διεθνούς εμπορίου. Ωστόσο, το άρθρο XIV της σύμβασης CITES παρέχει στα μέρη της τη δυνατότητα να θεσπίζουν αυστηρότερες διατάξεις, όπως καταδεικνύει η αυστηρότερη ρύθμιση της Ένωσης, που απαιτεί τη χορήγηση πιστοποιητικού ακόμη και σε περίπτωση μεταβίβασης εντός της Ένωσης και εντός συγκεκριμένου κράτους μέλους. Εντούτοις, η ρύθμιση αυτή εφαρμόζεται στην Τσεχική Δημοκρατία από την προσχώρησή της στην Ένωση την 1η Μαΐου 2004, ενώ η απόκτηση του ζεύγους των γονέων πραγματοποιήθηκε το 2000.

[23] Επομένως, από το 2000 και εντεύθεν ο αναιρεσείων μπορούσε να έχει δικαιολογημένη εμπιστοσύνη ότι θα είχε τη δυνατότητα να εμπορεύεται τυχόν απογόνους τουλάχιστον στην Τσεχική Δημοκρατία, αλλά ενδεχομένως και σε διεθνές επίπεδο (η τότε στάση της αρχής δεν δημιουργούσε αβεβαιότητα ως προς τη δυνατότητα χορήγησης παρέκκλισης σύμφωνα με τη σύμβαση CITES για τους συγκεκριμένους απογόνους). Ιδιαίτερη σημασία έχει και το γεγονός ότι το αρχικό ζεύγος παπαγάλων επεστράφη στον προηγούμενο κύριο το 1996, δυνάμει απόφασης διοικητικού δικαστηρίου. Επιπλέον, ο αναιρεσείων υπογραμμίζει ότι η δική του επιχείρηση αναπαραγωγής ζώων έχει θετικές συνέπειες για το περιβάλλον. Κατ' αυτόν, η πώληση στην αγορά δειγμάτων εκτρεφόμενων σε αιχμαλωσία μειώνει τη ζήτηση για την παράνομη αγορά δειγμάτων που έχουν αποσπαστεί από το φυσικό τους περιβάλλον. Το αναιρεσίβλητο αντιτάσσει τη γενική απαγόρευση εμπορίας ζώων συγκεκριμένων ειδών που απορρέει από το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού για την προστασία των ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας και την ανάγκη να ερμηνεύονται στενά οι διατάξεις που εισάγουν παρεκκλίσεις καθόσον συνιστούν εξαιρέσεις.

[24] Σε περίπτωση μη χορήγησης παρέκκλισης θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και η προστασία του δικαιώματος της ιδιοκτησίας κατά το άρθρο 17 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πράγματι, μεταξύ των εξουσιών που περιλαμβάνονται στο δικαίωμα της ιδιοκτησίας, ο αναιρεσείων έχει στην πράξη μόνον την εξουσία κατοχής των παπαγάλων. Μπορεί επίσης να κατέχει και τους απογόνους τους, αλλά ούτε καν αυτούς δεν μπορεί να διαθέσει νομίμως. Εν τέλει, ο αναιρεσείων και οι διοικητικές αρχές δεν διαφωνούν ως προς τις εν λόγω αυστηρές έννομες συνέπειες της μη χορήγησης παρέκκλισης. Εντούτοις, ο αναιρεσείων εκτιμά ότι οι συνέπειες αυτές είναι υπέρμετρα αυστηρές λαμβανομένων υπόψη των συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών που εκτέθηκαν ανωτέρω και ότι, κατά την άποψή του, πρέπει να ληφθούν υπόψη τα

πραγματικά αυτά περιστατικά, καθώς και η μείωση της ζήτησης των παραγάλων που έχουν αιχμαλωτιστεί στη φύση στην οποία θα οδηγούσε η «εμπορία» των παραγάλων του. Αντιθέτως, το αναιρεσίβλητο φρονεί ότι οι αυστηρές συνέπειες της οικείας ρύθμισης για τον αναιρεσείοντα συνιστούν αποτέλεσμα της ορθής λειτουργίας των σχετικών διατάξεων.

[...]

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ